

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

31790

ΕΤΟΣ 21ο - ΑΡΙΘΜ. 443

15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1990

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

- 'Αντιπροσωπεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη θρονική έορτή της 'Εκκλησίας της Ρώμης 2
- 'Η επίσημη επίσκεψη του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου στις Η.Π.Α. 6

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Ειρηνικό μήνυμα του Πατριάρχου 'Αλεξίου με την εύκαιρία της αναρρήσεως του στον πατριαρχικό θρόνο της Μόσχας 9
- 'Η 'Εκκλησία της Σερβίας ζητεί άναθεώρηση του Συντάγματος 10
- Σύντομα Νέα 11

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Συνάντηση της Μικτής Θεολογικής 'Επιτροπής Διαλόγου των 'Εκκλησιών 'Ορθοδόξου και Ρωμαιοκαθολικής (Freising, 6-15 'Ιουνίου 1990) ... 12

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
TELEGR. ORTHODOXIA-GENEVE * TEL. (022) 758 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBESY, 1292 CHAMBESY-GENEVE, SUISSE

'Η "Επίσκεψις" επιδιώκει να ενημερώνη τους αναγνώστας της περι της ζωής των 'Εκκλησιών. Δέν φέρει ευθύνην διά τας άπόψεις τας έκφραζομένας εις τας δημοσιευμένας ειδήσεις. 'Επιτρέπεται ή άναδημοσίευσις του περιεχομένου του Δελτίου με άπλην ένδειξιν της προελεύσεως.

Abt. II. Cathedra Kirchner

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Συνάντηση τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς 'Επιτροπῆς Διαλόγου τῶν 'Εκκλησιῶν 'Ορθοδόξου καί Ρωμαιοκαθολικῆς (Freising, 6-15 'Ιουνίου 1990).

'Από 6 ἕως 15 'Ιουνίου, συνήλθε στό Freising (Münich) τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἡ ὀλομέλεια τῆς Διεθνούς Μικτῆς Θεολογικῆς 'Επιτροπῆς Διαλόγου μεταξύ τῶν 'Εκκλησιῶν 'Ορθοδόξου καί Ρωμαιοκαθολικῆς. Στό τέλος τῶν ἐργασιῶν τῆς 'Επιτροπῆς ἐξεδόθη κοινό ἀνακοινωθέν ἀναφορικά πρός τό πρόβλημα τῆς Οὐνίας, τό ὁποῖο, κατά τήν κοινή γνώμη τῶν μελῶν πρέπει νά τύχη μιᾶς πλήρους ἐξετάσεως. Τό κοινό ἀνακοινωθέν, μαζί μέ τό κείμενο τῆς εἰδικῆς 'Υποεπιτροπῆς, πού συνήλθε στή Βιέννη ἀπό 26 ἕως 30 'Ιανουαρίου ἐ.ἔ. καί ἐξήτασε τό θέμα τῆς Οὐνίας, ἀποτελεῖ τήν ἑναρξή τῆς μελέτης ὑπό τῶν τριῶν Μικτῶν 'Υποεπιτροπῶν τοῦ Διαλόγου πού θά πρέπει νά ὑποβληθῆ πρός τή Συντονιστική Μικτή 'Επιτροπή πρὶν ἀπό τήν 1η Μαΐου 1991. Κατωτέρω δημοσιεύουμε τό κοινό ἀνακοινωθέν σέ ἑλληνική μετάφραση ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου:

Κοινό 'Ανακοινωθέν

1. Οἱ ἐργασίες τῆς ὀλομελείας τῆς Διεθνούς Μικτῆς Θεολογικῆς 'Επιτροπῆς διεξήχθησαν ὑπό τήν συμμοεδρίαν τοῦ Σεβ. 'Αρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Στυλιανοῦ καί τοῦ Προέδρου τοῦ Ποντιφικοῦ Συμβουλίου γιά τήν προώθηση τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν Σεβ. Καρδινάλιου Edward Idris Cassidy, ἀπό 6 ἕως 15 'Ιουνίου 1990 εἰς Freising, στόν Οἶκο 'Kardinal Dörfner' ὅπου τά μέλη ἔτυχαν τῆς πλουσιοπαρόχου φιλοξενίας τοῦ 'Αρχιεπισκόπου Μονάχου καί Freising Σεβ. Καρδινάλιου Friedrich Wetter.

2. Κατά τό ἔτος 1990, ἡ Διεθνῆς Μικτή Θεολογική 'Επιτροπή Διαλόγου μεταξύ τῶν 'Εκκλησιῶν Ρωμαιοκαθολικῆς καί 'Ορθοδόξου, συμπληρώνει δέκα ἔτη μεθοδικῆς καί παραγωγικῆς ἐργασίας, ἐντός πνεύματος κατανόησεως καί ἀδελφικῆς συνεργασίας.

3. 'Από δύο ἐτῶν ἤδη, ἡ 'Επιτροπή θεώρησε ὅτι ἐπέστη ὁ χρόνος ὥστε νά ἀσχοληθῆ μέ τήν μελέτη τῶν θεολογικῶν καί κανονικῶν συνεπειῶν τῆς μυστηριακῆς δομῆς τῆς 'Εκκλησίας καί, κυρίως, νά συζητηθῆ τό πρόβλημα τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων τῆς αὐθεντίας καί τῆς συνοδικότητος ἐντός τῆς 'Εκκλησίας. Ταυτόχρονα, ἡ 'Επιτροπή θεωρεῖ ὅτι θά πρέπει νά συζητηθῆ εὐθέως τά θεολογικά καί πρακτικά προβλήματα πού προκύπτουν γιά τήν 'Ορθόδοξη 'Εκκλησία ἐξ αἰτίας τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀνατολικῶν ρυθμῶν Ρωμαιοκαθολικῶν 'Εκκλησιῶν ὑπό τῆ σύγχρονή τους μορφή. 'Η πρόθεση αὐτή ἀνακοινώθηκε κατά τῆ συνέλευση τῆς 'Επιτροπῆς εἰς Bari (1987) καί ἤρχισε νά πραγματοποιεῖται κατά τῆ συνάντησι εἰς Valamo (1988) μέ τό σχηματισμό εἰδικῆς 'Υποεπιτροπῆς ἐπιφορτισμένης μέ τήν μελέτη τοῦ θέματος αὐτοῦ καί μέ τήν ὑποβολή ἐκθέσεως πρός τήν 'Επιτροπή. 'Η 'Υποεπιτροπή αὐτή συνήλθε στή Βιέννη τόν 'Ιανουάριο τοῦ 1990.

4. Τήν στιγμή τῆς συστάσεως τῆς 'Υποεπιτροπῆς, κανεῖς δέν

μποροῦσε νά προβλέψη τίς ἐξελίξεις πού συντελοῦνται στήν 'Ανατολική Εὐρώπη πού ἐπέτρεψαν τήν ἀνθήσι τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας.

'Η ἐπιστροφή πρός τήν θρησκευτική ἐλευθερία ἐκτενῶν περιοχῶν ἀποτελεῖ τόσο γιά τοὺς 'Ορθοδόξους ὅσο καί γιά τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς, οἱ ὁποῖοι ἐπί δεκαετίες ὑπέφεραν ὄλοι ἀπό διωγμούς, κίνητρα βαθεῖας εὐχαριστίας πρός τόν θεό, ἀποδεικνύοντας γιά μιᾶ ἀκμήν φορά ὅτι 'Εκεῖνος εἶναι ὁ Κύριος τῆς ἱστορίας.

5. Τό πρόβλημα τῆς προελεύσεως καί τῆς ὑπάρξεως τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν 'Εκκλησιῶν 'Ανατολικοῦ Ρυθμοῦ ἀπασχολεῖ τίς 'Εκκλησίες Ρωμαιοκαθολική καί 'Ορθόδοξο πολύ πρὶν τήν ἑναρξή τοῦ Διαλόγου τῶν καί ἀπετέλεσε συνεχῆ θέμα συζητήσεων ἤδη ἀπό τήν ἀρχή τοῦ Διαλόγου. 'Ο τρόπος μέ τόν ὁποῖο οἱ 'Εκκλησίες θά εἶναι σέ θέση νά ἀναζητηθοῦν ἀπό κοινού τῆ λύση θά ἀποτελέσει μιᾶ δοκιμασία γιά τῆ σταθερότητα τῶν τεθέντων ἤδη θεολογικῶν βάσεων καί οἱ ὁποῖες θά πρέπει νά ἀναπτυχθοῦν. 'Εξ αἰτίας τῶν πρόσφατων γεγονότων, ἡ 'Επιτροπή ἀσχολήθηκε ἀποκλειστικά μέ τήν ἐξέταση τῶν προβλημάτων, τά ὁποῖα προκαλοῦνται λόγῳ τῆς προελεύσεως, τῆς ὑπάρξεως καί τῆς ἐξελίξεως τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν 'Εκκλησιῶν 'Ανατολικοῦ Ρυθμοῦ πού ἀποκαλοῦνται ἐπίσης καί 'Οὐνιτικῆς 'Εκκλησίας'.

6. 'Εκ τῶν συζητήσεων, πού διεξήχθησαν ἐντός πνεύματος εἰλικρινείας καί συμπονοίας, ἡ 'Επιτροπή ἐπιθυμεῖ νά ἐκφράσῃ τίς ἀκόλουθες σκέψεις:

(α) Δεδομένης τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως, πού ἐλικριτεῖ σέ ὀρισμένες περιοχές μεταξύ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν 'Εκκλησιῶν 'Ανατολικοῦ Ρυθμοῦ καί τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας, τό πρόβλημα τῆς 'Οὐνίας' εἶναι ἐπείγον καί πρέπει νά λάβῃ προτεραιότητα ἔναντι τῶν ὑπολοίπων θεμάτων, τά ὁποῖα καλεῖται ἡ 'Επιτροπή νά συζητηθῆ κατά τῆ διεξαγωγῆ τοῦ διαλόγου.

(β) 'Ο ὅρος 'Οὐνία' φανερώνει σ'αὐτή τήν περίπτωσι τήν προσπάθεια γιά τήν πραγμάτωσι τῆς ἐνότητος τῆς 'Εκκλησίας, ἀποσπώντας ἀπό τήν 'Ορθόδοξη 'Εκκλησία κοινότητες ἢ ὀρθοδόξους πιστοῦς, χωρίς νά ληφθῆ ὑπ'ὄψιν ὅτι, κατά τήν ἐκκλησιολογία, ἡ 'Ορθόδοξος 'Εκκλησία εἶναι μία ἀδελφῆ 'Εκκλησία πού προσφέρει ἀφ'ἑαυτῆς τά μέσα καί τήν χάρη τῆς σωτηρίας. 'Υπ'αὐτό τό πνεῦμα, καί σύμφωνα πρός τό κείμενο πού συνέταξε ἡ 'Υποεπιτροπή στή Βιέννη, ἀπορρίπτουμε τήν 'Οὐνία' ὡς μέθοδο ἀναζητήσεως τῆς ἐνότητος, διότι ἀντιτίθεται πρός τήν κοινή Παράδοσι τῶν δύο 'Εκκλησιῶν.

(γ) 'Εκεῖ ὅπου χρησιμοποιήθηκε ἡ Οὐνία ὡς μέθοδος ἐνότητος δέν ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ της, δηλαδή τήν προσέγγισι τῶν 'Εκκλησιῶν, τούναντίον προκάλεσε νέες διαιρέσεις. 'Η κατάστασι πού δημιουργήθηκε ὡς ἐκ τούτου κατέστη πηγῆ συγκρούσεων καί πόνου πού χαράχθηκε βαθεῖα στή μνήμη καί τήν κοινή συνείδησι τῶν δύο 'Εκκλησιῶν. 'Εξ ἄλλου, γιά ἐκκλησιολογικούς ἐπίσης λόγους, ἀναπτύχθηκε ἡ πεποίθησι ὅτι θά πρέπει νά ἀναζητηθοῦν ἄλλοι τρόποι ἐνότητος.

(δ) Σήμερα, ἐνῶ οἱ 'Εκκλησίες συναντῶνται ἐπί τῆ βάσει τῆς

έκκλησιολογίας τῆς Κοινωνίας μεταξύ ἀδελφῶν 'Εκκλησιῶν, θά ἦταν λυπηρό ἐάν, ἐπιστρέφοντας πρὸς τὴν 'Οὐνία', κατέστρεφαν τὸ σημαντικὸ ἔργο πού ἐπιτελέσθηκε μὲ τὸν διάλογο γιὰ τὴν ἐνότητα τῶν 'Εκκλησιῶν.

7. Ἐν τούτοις, πέρα ἀπὸ τὶς ἱστορικές καὶ θεολογικές προσεγγίσεις, ἐνδείκνυται νὰ ληφθοῦν ἐγκαίρως πρακτικὰ μέτρα γιὰ νὰ ἀποφευχθοῦν οἱ συνέπειες τῶν ἐπικινδύνων ἐντάσεων πού ἀναπτύσσονται σὲ διάφορες ὀρθόδοξες χώρες. Τὰ ἀκόλουθα σημεῖα μποροῦν νὰ συμβάλουν πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή:

(α) Ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία τῶν προσώπων καὶ τῶν κοινοτήτων ἀποτελεῖ δίκαιο ὄχι μόνο ἀπολύτως σεβαστό, ἀλλὰ, γιὰ τοὺς χριστιανούς πού ζοῦν τὴν ἴδια θεία ζωὴ, δῶρο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρὸς τὸν σκοπὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ 'εἰς μέτρον ἡλικίας' αὐτοῦ (πρβλ. Ἐφ. 4, 16). Ἡ ἐλευθερία αὐτὴ ἀποκλείει παντελῶς κάθε μορφή βίας, ἀμέσου ἢ ἐμμέσου, φυσικῆς ἢ ἠθικῆς. Ὅπως ὅλα τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διαμοιραζόμενα πάντοτε πρὸς τὸ συμφέρον ὄλων (πρβλ. Α' Κορ. 12, 7), τὸ χάρισμα αὐτὸ ἐπίσης ἀπαιτεῖ ἀδελφικὴ συνεργασία τῶν ποιμένων μὲ σκοπὸ τὴν θεραπεία τῶν πληγῶν τοῦ παρελθόντος καὶ τὴ συμβολὴ τους πρὸς μιὰ οὐσιαστικὴ καὶ διαρκὴ συνδιαλλαγὴ τῶν πιστῶν, παρέχοντες σ' αὐτούς τὴ δυνατότητα ὥστε νὰ ἐπαναλάβουν ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ τὴν προσεχὴ πού ὁ Κύριος δίδαξε στοὺς ὁπαδούς του.

(β) Κατὰ συνέπεια, θεωρεῖται ἀναγκαῖο οἱ ὑπεύθυνες ἐκκλησιαστικὲς ἀρχές νὰ καταβάλουν προσπάθεια, ἐντὸς τοῦ πνεύματος τοῦ διαλόγου καὶ λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τὸ θέλημα τῶν τοπικῶν κοινοτήτων, γιὰ νὰ ἐπιλύσουν τὰ ἐπίμαχα συγκεκριμένα προβλήματα.

(γ) Κάθε ἀπόπειρα πού ἀποβλέπει νὰ ὑπαχθοῦν οἱ πιστοὶ μιᾶς 'Εκκλησίας σὲ μιὰ ἄλλη, αὐτὸ τὸ ὁποῖον κοινῶς ἀποκαλεῖται 'προσηλυτισμός', πρέπει νὰ ἀποκλεισθῆ ὡς μιὰ ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴν ποιμαντικὴν πράξη. Ἐπιπρόσθετα θά ἀποτελοῦσε ἀρνητικὴ μαρτυρία ἐνώπιον ὧσιν παρακολουθοῦν μὲ κριτικὴ στάση τὴ χρῆση ἀπὸ τὶς 'Εκκλησίες τῆς νέας τους ἐλευθερίας καὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἐπισημάνουν κάθε ἀνταγωνιστικὴ ἀντιπαράθεση καὶ νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ αὐτή.

Αὐτὸ ἐπιβάλλει ὥστε ὁ ποιμένας μιᾶς κοινότητος νὰ μὴ ἐπεμβαίνει σὲ κοινότητα πού ἔχει ἀνατεθῆ σὲ ἄλλο ποιμένα, ἀλλ' ἀντιθέτως ὀφείλει νὰ συνεννοεῖται μὲ τὸν ποιμένα αὐτό, καθὼς καὶ μὲ τοὺς ὑπόλοιπους ποιμένες, ὥστε ὅλες οἱ κοινότητες νὰ προσδεύουν πρὸς τὸν ἴδιο σκοπὸ, δηλαδὴ τῆς κοινῆς μαρτυρίας ἐντὸς τοῦ κόσμου στὸν ὁποῖο ζοῦν.

(δ) Ἐφ' ὅσον καταλήξουμε σὲ μιὰ διμερῆ συμφωνία, πού θά ἐπικυρωθῆ ἀπὸ τὶς ἀντίστοιχες ἐκκλησιαστικὲς ἀρχές, εἶναι ἀπαραίτητο ἢ συμφωνία αὐτὴ νὰ τεθῆ σὲ ἐφαρμογὴ.

8. Θεωροῦμε ὅτι ὁ διάλογος, πού εἶναι τὸ πλέον ὀρθὸ μέσο πρὸς τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἐνότητος, ἀποτελεῖ τὸν πλέον ἐνδεδειγμένο τρόπο γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων καὶ ἰδιαίτερα τῆς 'Οὐνίας'. Γιὰ τὸ

σκοπὸ αὐτὸ ὀφείλουμε νὰ συνεχίσουμε τὸν διάλογο. Ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ἐνδιαφέρον μας ἐπικεντρώνεται στὴ μελέτη τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ προβλήματος.

9. Πιστεύουμε ὅτι θά ἦταν χρήσιμη γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς μελέτης τοῦ προβλήματος αὐτοῦ ἡ παρουσία τῶν Ὀρθόδοξων 'Εκκλησιῶν, στίς ὁποῖες δὲν κατέστη δυνατό νὰ λάβουν μέρος στὴ συνάντησιν αὐτή.

10. Στὴν ἀνοικτὴ πλέον ὁδὸ πού χαράχθηκε ἀπὸ τὴν συνέλευση τῆς Βιέννης, ἡ μελέτη τοῦ προβλήματος αὐτοῦ θά συνεχισθῆ, διότι πρέπει νὰ ὑπερπηδηθοῦν τὰ ἐμπόδια οὕτως ὥστε νὰ ἐυνηθοῦμε νὰ συνεχίσουμε τὴν πρόοδὸ μας πρὸς τὴν ἐνότητα".

Freising, 15 Ἰουνίου 1990